

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului satului Colonița privind anularea actelor administrative,

împotriva încheierii din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3r-276/24

NR. PIGD 2-21059497-01-3r-18112024)

Consecințele neîndeplinirii condițiilor obligatorii pentru punerea pe rol a cererii de apel

Curtea de Apel Chișinău, jud. Gh. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan,

4 decembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 20 aprilie 2021, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului satului Colonița privind anularea Deciziilor Consiliului satului Colonița nr.2/1, 2/2, 2/3, 2/4 din 20 ianuarie 2021.

2. Prin hotărârea din 8 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului satului Colonița privind anularea Deciziilor Consiliului satului Colonița nr.2/1, 2/2, 2/3, 2/4 din 20 ianuarie 2021, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

3. La 09 septembrie 2024, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 08 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat admiterea apelului, repunerea în termen a apelului, casarea hotărârii și pronunțarea unei decizii noi de admiterea acțiunii.

4. Prin încheierea din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea părții apelante Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat privind repunerea în termenul de declarare a apelului, ca neîntemeiată.

5. S-a declarat inadmisibilă cererea de apel declarată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 08 aprilie 2022, pe motiv că, apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1) Cod administrativ.

6. La 29 octombrie 2024, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs împotriva încheierii din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii.

7. În motivarea recursului, a invocat că instanța nu a luat în considerație faptul că hotărârea instanței de fond nu a fost expediată și recepționată de către Oficiu.

8. La solicitarea Oficiului nr. 1303/OT4-596 din 14 august 2024 a fost eliberat dispozitivul hotărârii din 08 aprilie 2022, înregistrată în registrul de intrare a Oficiului sub nr. 1272 la data de 04 septembrie 2024.

9. Recurentul a susținut că, instanța urma să expedieze o copie a dispozitivului hotărârii menționate în termen de 5 zile, însă nu expediat, Astfel, Oficiul a fost pus în imposibilitate de a pregăti și înainta cerere de apel în termenul stabilit de lege.

10. Consideră că sunt grav încălcate drepturile procesuale ale Oficiului ceea ce face imposibilă dispunerea cu bună credință și diligență a acestora.

11. În circumstanțele date, recurentul susține că există temei de anulare a încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2024 și adoptarea unei noi încheieri privind repunerea în termen a cererii de apel depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Prin prisma art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel”

13. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ prevede următoarele: „încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

14. Art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ stabilește că: ”examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin respinge recursul”

15. Art. art. 24 alin. (1) din Codul administrativ statuează că: „participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți”.

16. Art. 65 din Codul administrativ:

(1) Dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

(2) Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

(3) După 6 luni de la expirarea termenului omis repunerea în termen nu mai poate fi solicitată, iar acțiunea omisă nu mai poate fi recuperată, cu excepția cazului când acest lucru nu a fost posibil până la expirarea termenului de un an ca urmare a forței majore.

(4) Persoanele interesate pot contesta actul/refuzul autorității publice de repunere în termen cu acțiune în contencios administrativ numai odată cu fondul.

(5) Repunerea în termen nu se permite în cazurile excluse prin lege.

17. Art. 96 alin.(1) din Codul administrativ prevede că:

„notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură”.

18. Art. 97 alin.(1) și alin. (3) lit. d) din Codul administrativ prevede că:

„notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: notificare prin act de recunoaștere a recepționării; notificare prin poștă cu act de notificare; notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. În speță, din materialele cauzei rezultă că, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a pronunțat dispozitivul hotărârii la 8 aprilie 2022.

20. Dispozitivul hotărârii la 8 aprilie 2022 a fost notificat Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, prin intermediul oficiului poștal, cu scrisoare recomandată la 11 aprilie 2022. (f.d.69)

21. Potrivit înscrierii de pe avizul de recepție nr. DS8006579929AS, rezultă că, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a recepționat dispozitivul hotărârii la 26 aprilie 2022. (f.d.70)

22. Coroborând prevederile art. 63, alin. (1) din Codul administrativ cu art. 385 alin. (1) din Codul civil se constată că, în condițiile speței începutul curgerii termenului de depunere a apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării încheierii contestate, adică ziua de 9 aprilie 2022.

23. La caz, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 8 aprilie 2022, 12 septembrie 2024.

24. Instanța de apel prin prisma prevederilor art. 236 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, apelul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat l-a declarat inadmisibil.

25. Instanța de recurs menționează că, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a utilizat mijloacele corespunzătoare de comunicare, ce ar asigura notificarea dispozitivului hotărârii din 8 aprilie 2022. Cu toate acestea, apelul nu a fost prezentat în termenul prevăzut de lege.

26. La acest aspect, completul de judecată consideră că, de la momentul notificării Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, acesta a avut posibilitatea să facă uz de drepturile sale procedurale și să prezinte apelul în interiorul termenului instituit la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

27. În pofida celor enunțate supra, Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a depus apelul în interiorul termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, or, recursul a fost depus mult peste termen, 12 septembrie 2024, fapt inacceptabil potrivit prevederilor legale.

28. Astfel, este în afara oricărui dubiu că autoritatea recurentă nu a depus apelul în termenul legal prevăzut la art. 232 alin.(1) din Codul administrativ, deși, de la momentul notificării hotărârii instanței de fond, a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de acest drept procedural și a depune apelul în interiorul termenului legal.

29. Astfel, prin prisma art. 24, alin. (1) din Codul administrativ, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, inițiind acțiune în instanța de judecată, avea obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă să se intereseze de soarta dosarului și să depună recursul în termen. Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a drepturilor de acces la instanță și declararea căii de atac (apelul), în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art. 236, alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că termenul de prezentare a apelului în baza art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, fiind de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, la caz a început să curgă din data de 9 aprilie 2022 și ar fi expirat la data de 10 mai 2022, zi de marți.

31. Cu referire la solicitarea Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, de repunere a apelului în termen, instanța de recurs menționează, că legislatorul a prevăzut dreptul părții de a solicita repunerea în termen a apelului.

32. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

33. În circumstanțele menționate și în baza normelor de drept (vezi pct.16) completul constată că, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a invocat niciun motiv plauzibil care ar justifica imposibilitatea sa de a face uz în interiorul termenului legal de dreptul procedural de a contesta actul judecătoresc de dispoziție emis de Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, la 8 aprilie 2022.

34. Prin urmare instanța de apel în corect a respins cererea cu privire la repunerea în termen a apelului, drept neîntemeiată.

35. Depunând apel nemotivat abia la 12 septembrie 2024, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a omis termenul legal de declarare a apelului, deși trebuia să dea dovadă de diligență și să aibă un rol activ în cauza de contencios administrativ în care este implicat. La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii.

36. Or, hotărârea din 8 aprilie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a fost comunicată Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, la adresa instituției.

37. Argumentul precum că, instanța nu a expediat dispozitivul hotărârii, este combătut de informația conținută la fila dosarului 70, și anume, avizul de recepție, pe care este aplicată semnătura precum că corespondența a fost recepționată.

38. Prin urmare, ținând cont de circumstanțele date și prevederile legale citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea din 8 aprilie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificată recurentului, prin mijloacele corespunzătoare de comunicare, ce ar asigura notificarea actului procesual, iar ultima a recepționat-o.

39. În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs concluzionează că, la depunerea apelului împotriva hotărârii din 8 aprilie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, nu a respectat prevederile articolului 232 alin.(1) din Codul administrativ, iar temeiuri de repunere în termenul de depunere a recursului nu s-au stabilit.

40. Astfel, completul menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

41. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă. Jurisprudența CtEDO accentuează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

42. Din considerentele menționate și având în vedere că Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a respectat prevederile articolului 232 alin.(1) din Codul administrativ și nu a prezentat, prin prisma art. 65, alin. (1) din Codul administrativ, niciun argument întemeiat privind omiterea termenul de depunere a apelului, completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge recursul și de menține încheierea din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

43. Conform articolelor 230 și 243 alin. (1), lit. b) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Menține încheierea din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului satului Colonița privind anularea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc